

Babiš velitele karantény odstavil, Zeman ho chce naopak vyznamenat

14.4.2020 Hospodářské noviny str. 4 Události

Ondřej Leinert

Kariéru má v posledních měsících jako na houpačce. Kvůli chybějící bezpečnostní prověrce a rostoucí chuti věnovat se vědě byl Roman Prymula ještě v únoru na odchodu z pozice náměstka ministra zdravotnictví. V březnu se stal hlavní tváří vlády při zavádění protikoronavirových opatření a premiér Andrej Babiš (ANO) ho proti zvyklostem prosadil na post šéfa Ústředního krizového štábu. V dubnu už je ale z funkce pryč, Babiš kritizuje jeho názor, že by bylo nejvhodnější promořit většinu Čechů koronavirem, a ministr zdravotnictví Adam Vojtěch (za ANO) ho nezařadil do svého šestičlenného epidemiologického týmu. Prezident Miloš Zeman ho naopak hodlá ocenit nejvyšším státním vyznamenáním, Řádem bílého lva.

„To mě naprosto překvapilo, až šokovalo,“ prohlásil Prymula na konci prvního dubnového týdne v DVTV. Podle lidí z okruhu prezidentových přátel zase o takové překvapení nejde, dlouhodobě s nimi má dobré vztahy.

„Je to odborník, lékař, plukovník, muž na svém místě,“ chválí Prymulu spoluzakladatel Zemanovců a plukovník ve výslužbě Zdeněk Zbytek. Právě v armádě se Prymula etabloval, v osmatřiceti letech to dotáhl až na post rektora **Vojenské lékařské akademie** J. E. Purkyně v Hradci Králové.

Za Zemanovce pak měl v roce 2014 kandidovat do Senátu a vést královéhradeckou kandidátku v komunálních volbách. Přestože byl podle svých slov vždy spíš pravicovým voličem. Nakonec se však rozhodl, že do politiky nepůjde. Změnit to prý nechce ani teď. Naposledy se o něm koncem března mluvilo jako o možném nástupci ministra zdravotnictví Vojtěcha. „Žádné politické úmysly nemám,“ řekl HN. Nic na tom nezměnilo ani to, že ho mezi svoje lidi na stranickém webu zařadilo hnutí ANO. „Nejsem členem ani ministrem za ANO,“ tvrdil s tím, že si s lidmi z Babišova hnutí chce promluvit o tom, jak se jeho medailonek na stranický web dostal. I týden po rozhovoru tam ale visel dál.

V minulosti byl Prymula spojován spíš se zmíněnými lidmi z okruhu prezidenta a s Čínou. S Jaroslavem Tvrdíkem a čínskou CEFC v Hradci Králové před lety budoval centrum čínské medicíny. Za to si dokonce vysloužil anticenu Bludný balvan, jejíž autoři mu vyčetli, že hájí „náhražku vědecké medicíny založenou na čchi a meridiánech“.

„Je dostatek důkazů, že metody tradiční čínské medicíny fungují,“ oponoval Prymula a zmiňoval bylinné preparáty či akupunkturu.

„Centrum provokovalo tím, že bylo na akademické půdě, jinak má ale čínská medicína v Česku spoustu ambulancí a nikomu to nevadí. V Hradci to bylo pod jednou střechou, lidé stáli fronty. Akupunktura je lékaři uznávána, pochopení pro to mám,“ říká někdejší ministr zdravotnictví za TOP 09 Leoš Heger, který se s Prymulou dobře zná. V roce 2009 ho místo sebe doporučil na post ředitele Fakultní nemocnice v Hradci Králové.

„Přemlouvali jsme ho rok a půl. Nakonec to vzal, dělal to sedm let – a dobře. Jako vše, co kdy dělal. Byl vždy velmi systematický, fundovaný a pracovitý. Byť to byla práce na sedm dní v týdnu, zvládal k tomu vést i Českou vakcinologickou společnost a další aktivity,“ přibližuje Heger. „Za Mirka Topolánka byla u nás Čína na černé listině, pak ale začaly tlaky, že bychom s ní měli spolupracovat,“ připomíná Heger premiéra z ODS. „Se souhlasem ministra zahraničí Karla Schwarzenberga jsme podepsali dohodu. Čína pak oslovila všechny fakultní nemocnice. V Hradci to vypadalo na spolupráci epidemiologů a Prymula se toho chytil,“ uvádí.

V roce 2016 však Prymulova kariéra v čele jedné z největších českých nemocnic skončila, když ho tehdejší ministr zdravotnictví z ČSSD Svatopluk Němeček odvolal. S vysvětlením, že Prymula z pozice ředitele inkasoval desítky milionů korun od společnosti vydávající posudky na léčiva Biomed, kterou vlastnila jeho dcera.

Prymula namítal, že se bude bránit u soudu a že nemocnice od Biomedu nakoupila „jen za asi 48 tisíc korun“. Spor pak utichl. Částečně i proto, že se za Prymulu o rok později postavil Němečkův nástupce na postu ministra Miloslav Ludvík z ČSSD.

„Vytočilo mě, že tak schopný člověk byl vyhozen. Pokládal jsem to za podraz a dodnes si myslím, že za tím byly jiné důvody než ty uváděné,“ vysvětluje Ludvík, který si Prymulu na ministerstvo přivedl jako odborného náměstka.

Právě s podmínkami pro tuto pozici teď Prymula naráží, protože podle služebního předpisu z loňského roku musí mít bezpečnostní prověrku. Požádal o ni už před rokem, ale na rozdíl od ostatních náměstků ji stále nezískal.

V poslední době pak vyvolalo pochybnosti, proč ho Babiš po čtrnácti dnech sesadil z čela Ústředního krizového štábu. Premiér tvrdil, že se má Prymula zaměřit na projekt chytré karantény, a odmítal kritiku hejtmanů, že štábu chybí velení. Za Prymulou dále stojí i šéf největší české nemocnice, pražského Motola, exministr Ludvík.

„Ústřední krizový štáb je vymyšlen tak, že mu musí šéfovat člověk, který má k ruce výkonné jednotky. A zdravotnictví má jen hygieny. Z tohoto titulu je skutečně vhodnější ministr vnitra,“ připouští ale Ludvík, že ministr Jan Hamáček z ČSSD do čela štábu patří.

Přesto se podle něj Prymula osvědčil. „Chtěl bych vidět, kdo jiný by zvládl unést takový tlak,“ tvrdí Ludvík. Podobně mluví i Heger. „Ukazuje se, že jeho přísná opatření ze začátku měla smysl, a dnes patříme v rámci Evropy k zemím, které se přes všechny potíže se zásobováním zdravotními prostředky vyrovnávají s epidemií nejlépe,“ chválí ho Heger.

„Nemá tolik politických zkušeností, ale jako voják byl vždy cepován k bezpečnostním plánům. Nemá problém o nich v klidu mluvit. Navíc byl vždy světoběžník. Epidemiologové u nás i za minulého režimu jezdili do zahraničí a sledovali trendy a on na to teď navazuje,“ je přesvědčen Heger.

Že Prymulova pozice slábne, se však znovu projevilo i minulý týden, kdy ho ministr Vojtěch nezařadil do svého epidemiologického týmu. Opět s vysvětlením, že se má soustředit na projekt chytré karantény. Má nadále důležitou konzultační roli a může se jednání týmu účastnit, zdůvodňovala tento krok mluvčí ministerstva Gabriela Štěpanyová. O tom, jaký vliv na Prymulovu pozici měl jeho názor o promořování společnosti, Babiš, Hamáček ani Vojtěch nechtějí mluvit. Všichni tři však od té doby několikrát zopakovali, že Česko se cestou, již si představuje jeho nejviditelnější epidemiolog, rozhodně nevydá.

ROMAN PRYMULA Narodil se 4. února 1964 v Pardubicích. Studoval na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové a na **Vojenském lékařském** výzkumném a doškolovacím ústavu. Poté se začal věnovat hygieně a epidemiologii. Na Birminghamské univerzitě získal mezinárodní atestaci v řízení nemocnic. Podílel se na vývoji vakcín proti pneumokoku, spalničkám nebo příušnicím. Byl rektorem **Vojenské lékařské akademie JEP**, děkanem **Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany** a ředitelem Fakultní nemocnice Hradec Králové. Od března 2017 je náměstkem ministra zdravotnictví. Letos v březnu byl předsedou Ústředního krizového štábu vlády aktivovaného kvůli koronavirové epidemii. Je profesorem, plukovníkem a předsedou České vakcinologické společnosti České lékařské společnosti J. E. Purkyně. Hraje šachy, Mezinárodní šachová federace mu udělila titul Mistr FIDE. Je ženatý, má dceru a syna.